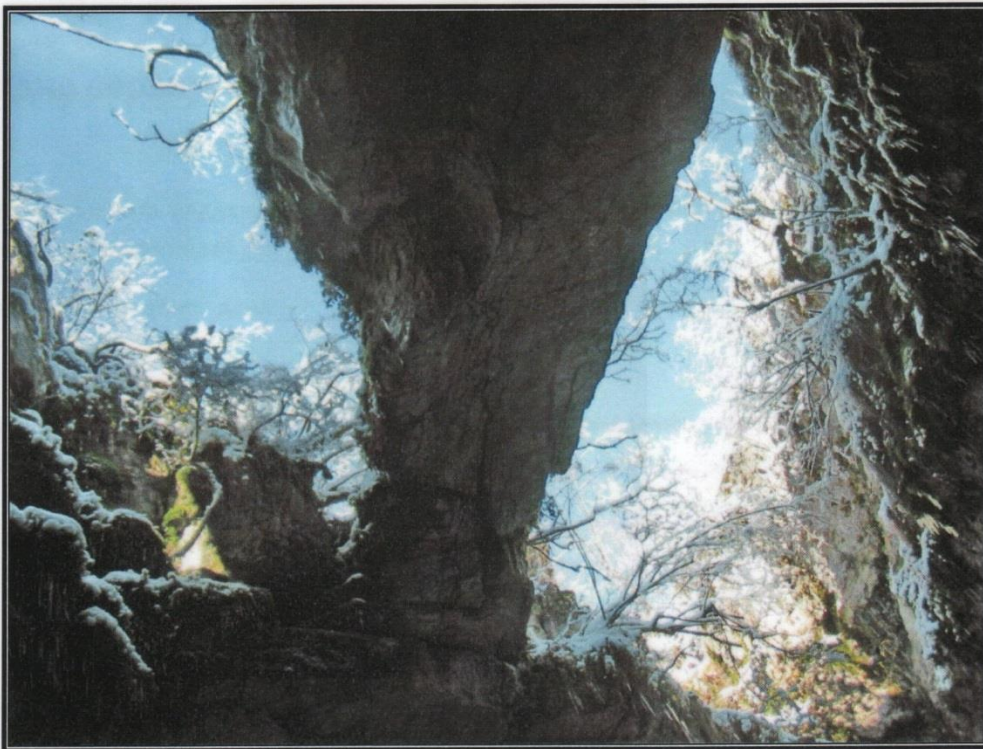

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

споменик природе
Тупижничка леденица

СТУДИЈА ЗАШТИТЕ

Радна јединица Ниш.
Београд, 2012.

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

ТУПИЖНИЧКА ЛЕДЕНИЦА

ВРСТА ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе – спелеолошки

Крашка јама типа статичке леденице са израженим биоспелеолошким одликама.

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Природно добро Споменик природе „Тупижничка леденица“ сврстава се у I категорију – природно добро од националног, односно изузетног значаја, на основу изузетне аутентичности и интегралности као хладан спелеолошки објекат азоналног положаја и подземно станиште са две ендемичне врсте.

IUCN класификација заштићених подручја: Category III – Natural Monument / Natural Landmark – Природни споменик. Природним добром се управља ради заштите посебних природних одлика.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

Природно добро нема међународни статус.

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Тупижничка леденица је најпознатији спелеолошки објекат планине Тупижнице. Народ овог краја познаје овај објекат и доживљава га као своју природну знаменитост и реткост. Тупижничка леденица је крашка јама сложених морфолошких, генетских и еволутивних одлика. У климатском погледу припада хладном спелеолошком објекту типа статичке леденице. Значајна је као редак и азонални пример објекта типа леденице у красу Карпато-балканских

планина источне Србије. Биолошки диверзитет Леденице још увек није довољно истражен. За сада су из Леденице познате три врсте каверниколне фауне од којих су две нове за науку. Посебно је значајан налаз женке инсекта из рода *Lesteva*, која одговара високопланинској врсти карактеристичној за хладне објекте са снегом и ледом. У Леденици су констатоване четири врсте виших биљака и три врсте маховина, док је око јамских улаза забележено око 20 врста виших биљака. Станиште каверниколне фауне је најнижи део јаме који је са највећом концентрацијом леда и снега. Овај део јаме, који је на дубини од 17 – 26 m, одговара косом каналу покривеном земљом, блоковима и дробиним. У овом делу јаме максимална температура ваздуха је 4-6°C (t°C) са константно

максималном релативном влажношћу ваздуха од 100% (r %) и условима делимичне до потпуне таме.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Источна Србија, централни део планине Тупижнице. Територија општине Књажевац, атар села Кожељ.

ПОВРШИНА

Површина простора који стављен под заштиту износи **01 23 89 ha**.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

За наведену површину око јамског улаза, као и целокупну површину унутрашњости јаме Тупижничка леденица предложен је режим заштите II степена.

УПРАВЉАЧ

ЈП "Србијашуме", Нови Београд.